

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2399

Vragen van het lid **Gesthuizen** (SP) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *de berichtgeving over de NOvA en het toezicht op de advocatuur* (ingezonden 13 april 2012).

Antwoord van staatssecretaris **Teeven** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 3 mei 2012).

Vraag 1 en 2

Wat is uw reactie op het bericht in Mr. over het toezicht op de advocatuur en de constatering over een dreigend conflict tussen u en de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA)?¹

Is het waar dat u afwijzend hebt gereageerd op een voorstel van de NOvA om de zaak voor beide partijen goed te regelen? Zo ja, waarom bent u niet bereid om met de NOvA om tafel te gaan? Zo nee, gaat u alsnog in op hun voorstel om samen te zoeken naar een oplossing?

Antwoord 1 en 2

Op dit moment ligt voor advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State een ontwerp van een tweede nota van wijziging bij het wetsvoorstel tot aanpassing van de Advocatenwet, de Wet op de rechtsbijstand en de Wet tarieven in burgerlijke zaken in verband met de positie van de advocatuur in de rechtsorde (32 382). Deze nota van wijziging regelt onder meer de herziening van het toezicht op de advocatuur. Een eerder concept is in juli 2011 ter consultatie toegezonden aan verschillende organisaties, waaronder de Nederlandse Orde van Advocaten (NOvA), en is gelijktijdig in internetconsultatie gebracht². Aan de totstandkoming van deze nota van wijziging is een langdurig en zorgvuldig traject vooraf gegaan, waarbij op meerdere momenten op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg met de NOvA is gevoerd³. Er is daarbij rekening gehouden met de wensen en belangen van de advocatuur, zonder daarbij andere, publieke belangen uit het oog te

¹ <http://www.mr-online.nl/nieuws/juridisch-nieuws/dreigend-conflict-advocatenorde-en-teeven-over-toezicht.html>

² Het consultatiedocument, inclusief toelichting, is nog altijd raadpleegbaar via <http://www.internetconsultatie.nl/herzieningtoezichtadvocatuur>.

³ Zie onder meer de brief van de toenmalige Minister van Justitie aan de Tweede Kamer van 5 maart 2010, waarin een visie op de wenselijke inhoud van regelingen over het toezicht op wettelijk geregelde vrije juridische beroepen wordt geschetst (Kamerstukken II 2009/10, 32 123 VI, nr. 87) en de brief van de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie aan de Tweede Kamer van 7 februari 2011, waarin een herziening van de regeling van het toezicht

verliezen. Daarbij moet met name worden gedacht aan het algemeen belang bij toezicht dat *onafhankelijk, uniform, integraal* en *effectief* is. Het is niet mogelijk gebleken om in het consultatiedocument een model neer te leggen dat ook de steun van de NOvA heeft. De NOvA heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te reageren op het consultatiedocument. Om de NOvA in de gelegenheid te stellen om in alle zorgvuldigheid tot een reactie te komen, is de consultatietermijn – op verzoek van de NOvA – verlengd. De NOvA heeft vervolgens aangegeven grote bezwaren te hebben tegen de in het consultatiedocument opgenomen nieuwe regeling van het toezicht. Naar aanleiding van de reacties op het consultatiedocument, onder meer van de zijde van de NOvA, is de regeling op onderdelen aangepast. Hiervan hebben de NOvA en anderen nog geen kennis kunnen nemen, gelet op het vertrouwelijke karakter van het voorstel in de fase waarin het ter advies bij de Afdeling advisering van de Raad van State ligt.

Vraag 3

Is het waar dat u van de NOvA heeft geëist dat zij geen onomkeerbare stappen nemen? Zo ja, waar doelt u precies op en waarom bent u van mening dat deze eis legitiem is? Zo nee, welke reactie heeft u dan wel gegeven?

Antwoord 3

In algemene zin geldt dat zolang een wetsvoorstel nog niet door het parlement is aanvaard en de tekst van de wet derhalve nog niet vaststaat, door instanties die uiteindelijk uitvoering moeten geven aan de wet alleen voorbereidende handelingen kunnen worden getroffen. De NOvA heeft mij aangegeven dat de professionalisering en harmonisering van het huidige (dekenale) toezicht binnen de advocatuur als urgent en noodzakelijk wordt ervaren en dat hiertoe verschillende acties in gang gezet zijn. In reactie daarop heb ik de NOvA bericht dat, zolang de reeds in gang gezette professionalisering en harmonisering van het dekenale toezicht (binnen de bestaande wettelijke kaders) in de pas loopt met het consultatiedocument, ik een dergelijke versterking van het toezicht van harte ondersteun. Mede met het oog op het nog te volgen parlementaire proces, paste het om in het kader van het gevoerde overleg met de NOvA erop te wijzen dat het in onze politiek-bestuurlijke verhoudingen niet vrij staat om te trachten een onomkeerbare situatie te bereiken. Het kan immers een situatie betreffen die niet strookt met de inrichting van een toezicht dat voldoet aan de eerdergenoemde eisen, en waarover zowel uw Kamer als de Eerste Kamer zich nog moeten uitspreken.

Vraag 4 en 5

Hebt u een reactie gegeven op het rapport «Het bestaande is geen alternatief»?⁴ Zo ja, kunt u hiervan een afschrift naar de Kamer sturen? Zo nee, bent u bereid om deze reactie alsnog te geven en de Kamer hierover te informeren?

Wat is uw reactie op het voorstel voor een nieuwe Advocatenwet dat de NOvA per brief d.d. 29 december 2011 aan u heeft verzonden? Wat is uw reactie op de conceptverordening op de centrale organisatie centraal toezicht dat de NOvA per brief d.d. 22 maart 2012 aan u heeft verzonden?

Antwoord 4 en 5

In de toelichting op de nota van wijziging waarmee het nieuwe toezicht wordt vormgegeven, zal worden ingegaan op het rapport «Het bestaande is geen alternatief», alsmede op het alternatieve wetsvoorstel dat de NOvA mij eind 2011 heeft toegezonden. Overigens wordt ook in het concept van de toelichting op het hierboven bedoelde consultatiedocument al ingegaan op het bedoelde rapport. In die toelichting kon nog geen reactie worden gegeven op het alternatieve wetsvoorstel, aangezien dat document op het moment van aanvang van de consultatie nog niet bekend was. De NOvA heeft een concept voor een verordening op de centrale organisatie van lokaal (deke-

⁴ op advocaten wordt aangekondigd (Kamerstukken II 2012/11, 32 500 VI, nr. 81).

⁴ «Het bestaande is geen alternatief – Een verkenning naar verbeteringen in het toezicht op de advocatuur», mr. A.W.H. Docters van Leeuwen, Nederlandse School voor Openbaar Bestuur, maart 2010

naal) toezicht in voorbereiding. Voor zover mij bekend, heeft het college van afgevaardigden van de NOvA nog geen verordening op dit punt definitief vastgesteld. Zolang verordeningen nog niet zijn vastgesteld, en conform het huidige artikel 28, derde lid, van de Advocatenwet aan mij zijn medegedeeld, onthoud ik mij van een oordeel hierover.

Vraag 6

Bent u van mening dat voldoende draagvlak onder de NOvA, en daarmee de advocatuur, van essentieel belang is om uiteindelijk goed toezicht in te stellen en te effectueren?

Antwoord 6

Het goede functioneren van toezicht op advocaten is gediend met voldoende draagvlak voor dat toezicht binnen de advocatuur en de NOvA. Bij de keuze omtrent de inrichting van het nieuwe toezicht dient echter niet alleen acht te worden geslagen op de belangen en wensen vanuit de advocatuur, doch ook op publieke belangen. Het publieke belang is gediend met toezicht op de advocatuur dat *onafhankelijk, uniform, integraal* en *effectief* is. Voorop staat dat de advocatuur binnen onze rechtsorde een bijzondere positie inneemt, welke zich onder meer kenmerkt door bepaalde privileges (zoals een beperkt procesmonopolie). Ten behoeve van hun cliënten beschikken advocaten over een geheimhoudingsplicht en verschoningsrecht. Voor deze bijzondere positie en het vertrouwen dat in de advocatuur wordt gesteld, dient maatschappelijk draagvlak te bestaan. Voor dit draagvlak en vertrouwen is van belang dat het toezicht voldoet aan de eerder genoemde kenmerken.

Vraag 7

Bent u voornemens om het dreigende conflict of in ieder geval de dreigende patstelling af te wenden door in gesprek te gaan met de NOvA? Zo ja, wanneer gaat u dit gesprek aan en met welke insteek? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Met de NOvA wordt periodiek overleg gevoerd op ambtelijk en bestuurlijk niveau over zowel dit onderwerp als andere onderwerpen die de advocatuur aangaan. Dit reguliere overleg zal onverminderd worden voortgezet. Zoals eerder al is opgemerkt, ligt een ontwerp voor de regeling van het nieuwe toezicht thans ter advisering bij de Raad van State voor. Nadat de Afdeling advisering van de Raad van State advies heeft uitgebracht, zal ik bezien of en in hoeverre nader overleg met de NOvA in de rede ligt.